

Predkladacia správa

Nové upravené znenie Návrhu zákona o študentských pôžičkách a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa predkladá na základe záverov z rokovania vlády SR dňa 20. augusta 2003 k bodu 52 k uzneseniu vlády Slovenskej republiky č. 771/2003 k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Návrhom sa plní úloha predložiť úpravu spoplatnenia vysokoškolského štúdia (ide najmä o školné, štipendia, pôžičky). V nadväznosti na závery z rokovania vlády SR z 2. marca 2004 /UV SR č. 176 k návrhu na späťvzatie vládneho návrhu zákona o študentských pôžičkách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 558) z návrhu programu 22. schôdze NR SR/ bol návrh upravený najmä na základe záverov rokovaní so zástupcami Študentskej rady vysokých škôl.

Návrh zákona vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR, v ktorom sa uvádza, že zlepšenie v oblasti financovania vláda zabezpečí aktívnym vytváraním podmienok pre rozvoj viaczdrojového financovania vysokého školstva, vrátane zavedenia príspevkov študentov na náklady spojené so štúdiom v jeho dennej a externej forme.

Návrh tohto zákona v článku I upravuje predovšetkým poskytovanie pôžičiek študentom vysokých škôl z prostriedkov študentského pôžičkového fondu na krytie nákladov spojených s platením školného. V článku II sa upravujú predovšetkým ustanovenia o školnom za vysokoškolské štúdium a sociálna podpora študentov a sociálne služby spojené so štúdiom (najrozsiahlejšiu časť tvoria ustanovenia o sociálnom štipendiu). Zvyšnú časť článku II tvoria návrhy ustanovení legislatívnotechnického charakteru, ktoré nadväzujú na zákon č. 528/2003 Z. z. (novela vysokoškolského zákona) a ktoré upravujú niektoré číselné odkazy. Novelizuje tiež ustanovenie zákona č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov v záujme vykonateľnosti návrhu zákona o študentských pôžičkách ministerstvom ako rozpočtovou organizáciou.

Návrh oproti súčasnému stavu prináša viaceré zmeny v študentských pôžičkách previazaných na výšku školného, vytvára priestor na spolupodieľanie sa študentov na nákladoch na štúdium prostredníctvom úhrady školného, upravuje systém sociálnej podpory študentov a sociálnych služieb spojených so štúdiom, osobitne novým spôsobom upravuje systém sociálnych štipendií.

Oproti späťvzatému návrhu zákona z 2. marca 2003 obsahuje najvýznamnejšie zmeny najmä vo zvýšení vymedzenia priemerných nákladov študenta súvisiacich so štúdiom, ak je sídlo jeho vysokej školy vzdialené 30 km a viac od jeho bydliska z 1,2 násobku životného minima na 1,5 násobok životného minima, čo má za následok zvýšenie sociálneho štipendia i hranice jeho poberania u dochádzajúcich študentov, ďalej zvýšenie kompetencii študentských komôr akademických senátov verejnej vysokej školy a fakulty, ktoré majú právo „veta“ pri schvaľovaní použitia finančných prostriedkov zo školného v súvislosti so schvaľovaním návrhu rozpočtu verejnej vysokej školy (fakulty). Posilnenie sledovania kvality jednotlivých vzdelávacích činností vysokej školy sa upravuje oprávnením Akreditačnej komisie vysielat' odborníka, ktorý má právo zúčastňovať sa týchto vzdelávacích činností, vrátane štátnych skúšok a má oprávnenie zúčastniť sa aj na ich neverejnej časti. Ďalej ročná výška školného, ktoré sa bude uhrádzať od 1. februára 2005 až do konca akademického roka 2004/2005, je 25 % základu alebo nula (výšku určuje rektor, resp. na návrh dekana). Ročnú výšku školného v akademických rokoch 2005/2006 a 2006/2007 možno určiť v rozpätí od nuly po trojnásobok základu. V záujme ochrany študentov pred prípadným neúmerným

zvýšením školného od akademického roku 2007/2008 sa školné, ktoré v akademických rokoch 2005/2006 a 2006/2007 nedosahuje výšku 50 % základu, zvyšuje na hodnotu 50 % základu, a to až do vyčerpania štandardnej dĺžky štúdia. Ochranné opatrenie proti neúmernému zvyšovaniu školného prijatých študentov sa týka všetkých študentov študijných programov, ktorým sa výška školného vyjadrená v násobkoch základu pre študenta počas štandardnej dĺžky štúdia daného študijného programu nemení (§92 ods. 3), ako aj študentov študijných odborov zriadených podľa predchádzajúcich predpisov, ktorým sa výška školného určená na začiatku akademického roku 2005/2006 vyjadrená v násobkoch základu nemení počas celého obdobia štúdia príslušného študijného odboru. Návrh oproti predošlému znamená významné posilnenie ochranných a sociálnych prvkov.

Návrh zákona pozitívne ovplyvňuje finančnú situáciu vysokých škôl.

Návrh zákona nemá environmentálny vplyv a ani priamy vplyv na zamestnanosť.

Návrh zákona prešiel medzirezortným pripomienkovým konaním, akceptované pripomienky boli zapracované a predkladá sa bez rozporov.

Návrh zákona bol prerokovaný v Legislatívnej rade vlády SR dňa 27. januára 2004. Pripomienky vyplývajúce z uvedeného rokovania boli zapracované do návrhu.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a ostatnými právnymi predpismi Slovenskej republiky. Nie je v rozpore so žiadnymi medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky.